

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з організації службової підготовки в ГУ ДСНС України в областях та м. Києві, підрозділах центрального підпорядкування, закладах вищої освіти та науково-дослідних установах

I. Загальні положення

1. Службова підготовка в органах та підрозділах цивільного захисту проводиться згідно з Порядком організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, затвердженим наказом МВС від 15.06.2017 № 511, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 липня 2017 р. за № 835/30703 (із змінами).

2. З метою вироблення єдиного підходу в головних управліннях ДСНС України в областях та м. Києві, підрозділах центрального підпорядкування, закладах вищої освіти та науково-дослідних установах цивільного захисту ДСНС (далі – органи та підрозділи цивільного захисту), аварійно-рятувальних загонах спеціального призначення (загонах технічної служби) та державних пожежно-рятувальних загонах (далі – підпорядковані підрозділи) з питань планування службової підготовки, розроблення розкладів занять, організації та проведення занять, контролю за станом службової підготовки використовуються дані Методичні рекомендації.

II. Планувальна документація

1. Планувальною документацією в системі службової підготовки є:
наказ органу та підрозділу цивільного захисту про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на навчальний рік;
тематичні плани із службової підготовки на навчальний рік.

2. Планувальна документація в органах та підрозділах цивільного захисту розробляється та затверджується не пізніше ніж за 20 календарних днів до початку навчального року.

3. Планувальна документація в підпорядкованих підрозділах розробляється та затверджується не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку навчального року.

4. У наказах органів та підрозділів цивільного захисту про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на навчальний рік визначаються:

структурний підрозділ (особа), відповідальний за організацію службової підготовки в органі та підрозділі цивільного захисту;

керівники, заступники керівників навчальних груп органу та підрозділу

цивільного захисту;

дні проведення занять із службової підготовки для навчальних груп органу та підрозділу цивільного захисту;

форми проведення занять із службової підготовки в навчальних групах органу та підрозділу цивільного захисту;

порядок залучення медичних працівників, працівників підрозділів соціально-гуманітарної роботи та психологічного забезпечення до проведення додаткових занять з домедичної та психологічної підготовки;

порядок розроблення та погодження розкладів занять, графіків проведення додаткових занять, методичних розробок;

особи, відповідальні за наповнення розділів «Службова підготовка» на вебсайтах органів та підрозділів цивільного захисту;

завдання керівникам підпорядкованих підрозділів щодо видання власних наказів про організацію службової підготовки на навчальний рік.

5. Наказами органів та підрозділів цивільного захисту про організацію службової підготовки особового складу на навчальний рік затверджуються:

Склад навчальних груп із службової підготовки в органі та підрозділі цивільного захисту (додаток 1);

Тематичний план із службової підготовки особового складу, який залучається до оперативних дій (додаток 2);

Тематичний план із службової підготовки особового складу, який не залучається до оперативних дій (додаток 3);

Тематичний план із службової підготовки особового складу чергових підрозділів (додаток 4);

Тематичний план із службової підготовки, якому згідно з посадовими обов'язками забороняється залишати місце (приміщення) несення служби (чергування) (оперативні чергові (чергові), радіотелефоністи (диспетчери) (додаток 5).

6. У наказах підпорядкованих підрозділів про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на навчальний рік визначаються:

особи, відповідальні за організацію службової підготовки в підпорядкованому підрозділі;

керівники, заступники керівників навчальних груп;

форми проведення занять зі службової підготовки у навчальних групах підпорядкованих підрозділів.

7. Наказами підпорядкованих підрозділів про організацію службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту на навчальний рік затверджуються:

склад навчальних груп із службової підготовки в підпорядкованих підрозділах;

дні проведення занять із службової підготовки для навчальних груп

підпорядкованих підрозділів;

порядок вибуття особового складу підпорядкованих підрозділів, в яких відсутні навчальні споруди, до інших підрозділів, у яких такі споруди наявні.

8. Тематичні плани із службової підготовки розробляються структурним підрозділом (особою), відповідальним за організацію службової підготовки в органі та підрозділі цивільного захисту, з урахуванням пропозицій підпорядкованих підрозділів.

9. Тематичні плани із службової підготовки складаються на навчальний рік із розбивкою на квартал.

10. Під час формування навчальних тем враховується специфіка діяльності органів та підрозділів цивільного захисту, підпорядкованих підрозділів.

11. Керівники органів та підрозділів цивільного захисту створюють умови для вільного доступу особового складу до розкладів занять, графіків проведення додаткових занять, методичних розробок, навчальних відеофільмів (відеороликів) та відомостей за результатами підсумкових заліків.

III. Організація та проведення занять

1. Заняття із службової підготовки проводяться згідно з розкладом занять (додаток 6) та графіком проведення додаткових занять (додаток 7) у визначений розпорядком дня час.

2. Розклади занять та графіки проведення додаткових занять для навчальних груп органу та підрозділу цивільного захисту складаються на квартал керівниками навчальних груп, погоджуються із структурним підрозділом (особою), відповідальним за організацію службової підготовки в органі та підрозділі цивільного захисту, і затверджуються керівником органу та підрозділу цивільного захисту.

3. Розклади занять та графіки проведення додаткових занять для навчальних груп підпорядкованих підрозділів, а також пожежно-рятувальних частин (постів) та аварійно-рятувальних частин, що входять до їх складу, складаються особою, відповідальною за організацію службової підготовки в підпорядкованому підрозділі, погоджуються із структурним підрозділом (особою), відповідальним за організацію службової підготовки в органі та підрозділі цивільного захисту, і затверджуються керівником підпорядкованого підрозділу.

4. Для особового складу, який залучається до оперативних дій та не перебуває на добовому чергуванні, а також особового складу, який не залучається до оперативних дій, заняття із службової підготовки проводяться у дні, визначені наказами органів та підрозділів цивільного захисту,

підпорядкованих підрозділів.

5. Для особового складу чергових підрозділів, особового складу, якому згідно з посадовими обов'язками заборонено залишати місце (приміщення) несення служби (чергування) (оперативні чергові (чергові), радіотелефоністи (диспетчери), заняття із службової підготовки проводяться в день перебування на добовому чергуванні.

6. Теоретичні заняття у складі навчальних груп проводяться в навчальних класах.

7. Для використання технологій дистанційного навчання, перегляду навчальних відеофільмів (відеороликів) навчальні класи обладнуються мережею Інтернет та мультимедійною технікою.

8. Оперативно-тактичне вивчення району виїзду пожежно-рятувальних підрозділів, заняття з розбору дій на пожежі за підвищеним рангом (номером) виклику та відпрацювання оперативних карток (планів) гасіння пожеж, нічні перевірні заняття, пожежно-тактичні навчання з підготовки сил гарнізону, практичні заняття з вирішення пожежно-тактичних задач проводяться відповідно до Методичних рекомендацій з організації тактичної підготовки в територіальних органах ДСНС, затверджених наказом ДСНС від 12.12.2022 № 727.

9. Нічні перевірні заняття плануються та проводяться з кожним черговим підрозділом (караулом, відділенням) один раз на квартал протягом календарного року.

10. Нічні перевірні заняття проводяться керівником (заступником керівника) державної пожежно-рятувальної частини (поста) державного пожежно-рятувального загону, аварійно-рятувальної частини аварійно-рятувального загону спеціального призначення.

11. План-графік проведення нічних перевірних занять (додаток 8) складається керівником (заступником керівника) державної пожежно-рятувальної частини (поста) державного пожежно-рятувального загону, аварійно-рятувальної частини аварійно-рятувального загону спеціального призначення та затверджуються керівником підпорядкованого підрозділу.

12. Для проведення занять із фізичної підготовки в органах та підрозділах цивільного захисту, підпорядкованих підрозділах облаштовуються спортивні кімнати (спортивні зали, спортивні куточки), спортивні майданчики.

13. Служба охорони праці в органах та підрозділах цивільного захисту, підпорядкованих підрозділах здійснює контроль за дотриманням правил безпеки

праці та санітарно-гігієнічних норм навчально-тренувальної бази.

14. Службова підготовка з тимчасово закріпленими особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту проводиться у складі навчальних груп за тимчасовим місцем проходження служби.

15. За зверненням керівників навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності до головних управлінь ДСНС України в областях та м. Києві особи начальницького складу служби цивільного захисту зазначених центрів включаються до складу навчальних груп головних управлінь ДСНС України в областях та м. Києві.

IV. Контроль за станом службової підготовки

1. Контроль за успішністю навчання здійснюється шляхом приймання в особового складу проміжних і підсумкових заліків із службової підготовки.

2. Для приймання проміжних і підсумкових заліків рішенням (наказом) керівників органів та підрозділів цивільного захисту, підпорядкованих підрозділів призначаються відповідні комісії.

3. Комісії з проведення проміжних та підсумкових заліків в органах та підрозділах цивільного захисту приймають заліки в особового складу органу та підрозділу цивільного захисту, в керівників (заступників керівників) підпорядкованих підрозділів, державних пожежно-рятувальних частин (постів).

4. Комісії з проведення проміжних та підсумкових заліків у підпорядкованих підрозділах приймають заліки в особового складу підпорядкованого підрозділу, державних пожежно-рятувальних частин (постів).

5. До складу комісій із проведення підсумкових заліків у підпорядкованих підрозділах включаються посадові особи органу та підрозділу цивільного захисту, які відповідають за напрям організації реагування на надзвичайні ситуації.

6. Результати складання особовим складом проміжних та підсумкових заліків оформлюються відомістю (додаток 9).

7. Результати складання підсумкових заліків особовим складом, тимчасово закріпленим для проходження служби в інших органах та підрозділах служби цивільного захисту, підпорядкованих підрозділах, надаються до органу та підрозділу цивільного захисту за основним місцем проходження служби цих осіб.

8. Керівники органів та підрозділів цивільного захисту, підпорядкованих підрозділів щороку планують заходи з розвитку навчально-тренувальної бази і

організують контроль за виконанням цих заходів.

Директор Департаменту реагування
на надзвичайні ситуації

Михайло ГРИБ